

Рецензія

на освітньо-професійну програму «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за предметною спеціальністю 014.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Шкільна освіти в Україні перебуває в стані реформування, що зумовлює потребу в підготовці фахівців, які би відповідали сучасним вимогам. Особливо це стосується вчителя історії, котрий в Новій українській школі має навчати не тільки історії України та всесвітньої історії, але й громадянської освіти. Інтегроване навчання історії та громадянської освіти має сприяти реалізації загальної мети середньої освіти: розвиток особистості, формування її національної свідомості і громадянської позиції, світоглядних орієнтирів, критичного мислення, творчих здібностей.

Освітньо-професійна програма «Середня освіта. Історія та громадянська освіта», розроблена на факультеті історії, політології та національної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки, має своєю метою сформувати у здобувачів вищої освіти загальних, фахових і предметних компетентностей, необхідних для вчителя історії та громадянської освіти. Можна припустити, що вивчення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні, плану її реалізації, уточнення предметної спеціалізації спеціальності 014 Середня освіта, затвердження «Концептуальних засад реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти та професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», обговорення з вчителями-практиками, директорами шкіл, здобувачами освіти, консультації з фаховими істориками переконали науково-педагогічних працівників згаданого факультету в необхідності розробки рецензованої ОПП.

В ОПП визначені мета, умови й технологія реалізації освітнього процесу, чітко сформульовані загальні та фахові компетентності, програмні результати навчання, які уточнюють нормативну складову підготовки здобувачів вищої освіти. Форми атестації здобувачів вищої освіти, вимоги до системи

внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам програми спрямовані на підготовку фахівців за спеціальністю «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)». Аналіз змістового наповнення рецензованої ОПП переконує, що освітні компоненти загалом забезпечують психолого-педагогічну, фахову та практичну підготовку майбутнього учителя історії та громадянської освіти. Порядок вивчення освітніх компонентів освітньо-професійної програми у часовому вимірі (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики) загалом логічний і послідовний. Наявні як обов'язкові, так і вибіркові освітні компоненти. Можна відмітити збереження в ОПП таких освітніх компонентів, як «Археологія України», «Історичне краєзнавство Волині», проведення польової археологічної та історико-краєзнавчої практик. Привертає увагу чимала кількість кредитів на освітні компоненти «Вступ до спеціальності», «Методика навчання історії та громадянської освіти», на педагогічну практику, яка передбачена на четвертому році навчання у двох семестрах, а їй передують ознайомлювальна практика; наявність таких освітніх компонентів, як «Інклюзивна освіта», «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті».

Щодо зауважень і пропозицій, то в око впадає надмірна деталізація освітніх компонентів як історичного, так і громадянсько-ознавчого циклів. Можливо, варто об'єднати деякі з них, щоб зменшити кількість освітніх компонентів, які мають всього три кредити.

Загалом ОПП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» відповідає нормам чинного законодавства України в галузі вищої освіти та може бути рекомендована до впровадження.

Рецензент

кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри всесвітньої історії
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

Оксана МАРКЕВИЧ

